

Ἦθελε, δὲν ἤθελε, μὲ τὸ γιολλάρισμα ἀπὸ τοῦ ἡκαμὲς ἤφυγε.

γιολλάρω (I) ἑνιαχ. γιολ-λάρω Κύπρ. (Κώμα Γιάλ.) γιογλάρω Κρήτ. (Νεάπ.) γιογλέρω Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yollamak* = στέλλω, ἀποστέλλω. Ἦ κατὰλ. πιθαν. κατὰ τι συνών. εἰς -άρω, ὡς τὸ μὴ τυπωθὲν βιολλάρω ἐκ τοῦ Ἰταλ. *violare*. Ἐκ τούτου μάλιστα θὰ ἠδύνατο νὰ προκύψῃ καὶ φωνητικῶς: * βιολλάρω > βγιολλάρω > γιολλάρω.

Παρακινῶ κάποιον ἐπιμόνως, ἐκβιάζω κάποιον νὰ φύγῃ ἐνθ' ἄν.: *Μόλ'ς καὶ κατάλαβε πὼς ὁ φαμέγιος πὸν πῆρε δὲν εἶχε παστρικά χέρια, τὸν ἐγιόγλαρε τὴν ἴδια μέρα Κρήτ. (Νεάπ.) Γιόγλαρέ τον νὰ φύγῃ, γιατί θ' ἀργήσῃ νὰ πάῃ καὶ θὰ μαλώνη ὁ πατέρας του Κρήτ. (Σητ.) Γιολγαρισμένο τὸν ἔχουνε καὶ γιὰ ἡκειονά ῥθε αὐτόθ. Πότε νὰ τὸγ-γιολ-λάρουμεν τῆσαι τοῦτον, νὰ ἡσυχάσουμεν! (ἡ μήτηρ περὶ τοῦ ἀνυποτάκτου τέκνου τῆς) Κύπρ. (Κώμα Γιάλ.)*

γιολλάρω (II) ἑνιαχ. γιολ-λάρω Κύπρ. (Πεδουλ.) Κρήτ. (Νεάπ.) γιογλέρω Α. Κρήτ. ("Ἁγιος Γεώργ. Σητ.) Δ. Κρήτ. ("Ἁγιος Βασίλ. Μαλάκ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yollamak* = βαδίζω, προχωρῶ.

1) Βιάζομαι, σπεύδω Κρήτ. ("Ἁγιος Βασίλ. Σητ.): Ἐ-γιόγλαρα νὰ φύγω, γιὰ νὰ τότε φτάζω ἔς τὴ στράτα Σητ. Ταῦτέρου θὰ γιολλάρω, νὰ πᾶ νὰ τότε δῶ (ταῦτέρου = ταχυτέρου = αὔριον πρωτῆ) Ἁγιος Βασίλ. **2)** Φεύγω, ἀναχωρῶ δρομαίως Κρήτ. ("Ἁγιος Γεώργ. Μαλάκ. Νεάπ.) Κύπρ. (Πεδουλ.): *Βιαστικός εἶμαι καὶ πρέπει νὰ γιολλάρω Ἁγιος Γεώργ. Ποῦ γιογλέρνεις πάλι κ' ἔχεις τόση δουλειὰ ἔς τὸ σπίτι; Μαλάκ. Ἐκατασκότωσε τὸν ἀνθρωπο κ' ὕστερα ἐγιόγλαρε δελόγο καὶ δὲ δὸν ἐπιάσανε (δελόγο = ἀμέσως) Νεάπ.*

γιολντάσης ὁ, Μεγίστ. Πελοπν. (Βούρβουρ.) γιολντάσης Ἡπ. γιολδάσης Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.) Σέριφ. γιολδάς Ἐθράκ. (Μάδυτ.) γιολδάς Ἀέσβ. Σάμ. γιολδάης Ἐθράκ. (Ἀδριανούπ.) γιολδάσης Ἡπ. Κύπρ. γιολδάς Α. Παπαδιαμάντ., Πεντάρφ., 36 γιολτάσης Λυκ. (Λιβύσσα.) γιορδάσης Κρήτ. γιορντάσης Πελοπν. (Γαργαλ. κ.ά.) γιορδάσ' τό, Ἰμβρ. γκιουρβάσι Χίος (Καρδάμ.) γιορντάσα ἡ, Πελοπν. (Λαγκάδ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yoldas* = συνοδός, πολίτης. Ἦ λ. ὡς ἐπών. καὶ παρὰ Φωσκόλ., Φορτουν., πρᾶξ. Δ., στ. 45 (ἐκδ. Σ. Ξανθοῦδ.): « Τὸν Ἀλιγιέρη τοῦ Μαριτσᾶ γῆ κείνο τοῦ Γιλδάσου | θὰ βρῶ δυὸ φελλοπάπουτσα, νὰ πᾶ νὰ μ' ὀρδινιάσου».

1) Σύντροφος, φίλος, συνοδοιπóρος ἐνθ' ἄν.: Ἐ, πσοί ἔτανε οἱ γιολδάσηδες χτές βράδου; (πσοί = ποῖοι) Σέριφ. *Μιὰν ἀργαῶν ἔτυχι νὰ σ'νουβριθῆ μ' ἕνα γιολδάση τ' (ἀργαῶν) = βράδου, σ'νουβριθῆ = συναντηθῆ) Ἀέσβ. Ἐλεγειν πρὸς ἀλλήλους: θυμᾶσαι, καρδάσ', τοῦτο; θυμᾶσαι, γιολδάσ', αὐτό; Α. Παπαδιαμάντ., Πεντάρφ., 36. || Γνωμ. Ὁ γιολντάσης εἶν' ἀδερφός τοῦ δρόμου Ἡπ. || Ἄσμ.*

Κυρὰ Γιαννάκαινα | δὲν τό ἡκανες καλά, πὸν μου πίκρανες τὸν Τάση | τὸ δικόνε μου γιορντάση Πελοπν. (Γαργαλ.)

Δὲ θέλω γῶ, γιορδάσηδες, σήμερο τσ' ὀρμηγεῖς σας Κρήτ. Συνών. ἀρκαντάσης, μπουραζέρης. Πβ. βλάμης, ἀδερφοποιτός **2.** **β)** Ὁ ἐργαζόμενος μὲ κάποιον ἄλλον εἰς αὐτὴν τὴν ἐργασίαν, συνυπηρέτης

Λυκ. (Λιβύσσα.) **2)** Τὸ θηλ. γιορντάσα, εἰς τὴν συνθηματ. γλώσσαν τῶν οἰκοδόμων, ἡ γριά Πελοπν. (Λαγκάδ.)

Ἦ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τύπ. *Γιολδάσης* Θεσσ. (Καρδίτσα.) Πελοπν. (Μάν.) *Γιολδάσης* Ἀθῆν. Ἡπ. (Ἰωάνν.) Θεσσ. (Βόλ. Καρδίτσα. Λάρ. Τίρναβ.) Μακεδ. (Θεσσαλον. Πολύγυρ.) Πελοπν. (Καλάμ. Κόρινθ.) Σκόπ. *Γιορδάσης* Θῆρ.

γιολντάσιος ἐπίθ. ἑνιαχ. γιολδάσιος Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. *γιολντάσης*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ *γιολντάσης*, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικός.

Ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος, ὁ προσιδιάζων εἰς *γιολντάσην*, φιλικός, συντροφικός. **β)** Τὸ οὖδ. ὡς οὖσ., ἡ συντροφία, ἡ ἀγάπη: Ἄσμ.

Δὲ θέλω γῶν παράδεισο ν-οὐδ' ἐκκλησιὰ ν' ἀγιάσω, μόν' θέλω τὸ γιολδάσιον, νὰ παίζω, νὰ γελᾶσω.

γιολονίτσα ἡ, Πόντ. (Ἰνέπ.) γιολονίτσα Πόντ. (Ἰνέπ.) Ἄγνωστου ἐτύμου.

Γυναικικὰ ἀθάδης, *γλωσσοῦ*.

γιολτζῆς ὁ, Ἄνδρ. Βιθυν. (Κουβούκλ.) Ἡπ. (Πάργ. κ.ά.) Ἐθράκ. (Ἀδριανούπ. Μάδυτ.) Ἰων. (Κρήν.) Κρήτ. Λυκ. (Λιβύσσα.) Πόντ. (Κάρς) Προπ. (Ἀρτάκ.) Σάμ. (Μαραθόκ.) — *Λεξ. Βυζ. Μπριγκ. Περίδ. γιολτζῆς Ἀέσβ. Μακεδ. (Πεντάπ.) Τῆν.—Ν. Πολίτ., Παροιμ., 2,318 γιολτζῆς Πόντ. (Χαλδ.) γιολιτζῆς Ἐθράκ. γελουτσῆς Μεγίστ.*

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yolcu* = ὁδοιπóρος, ταξιδιώτης.

1) Ὁδοιπóρος, ταξιδιώτης Ἄνδρ. Βιθυν. (Κουβούκλ.) Ἡπ. (Πάργ. κ.ά.) Ἐθράκ. (Ἀδριανούπ. Μάδυτ.) Ἰων. (Κρήν.) Κρήτ. Ἀέσβ. Λυκ. (Λιβύσσα.) Μεγίστ. Πόντ. (Χαλδ.) Προπ. (Ἀρτάκ.) Σάμ. (Μαραθόκ.)—Ν. Πολίτ., Παροιμ., 2,318 — *Λεξ. Βυζ. Μπριγκ. Περίδ.: Ἀρκοδάς, ἄμα ἄμγαλος χωριάτ'ς, μὲ τὸ γνωστικὸ γιολτζῆ Κουβούκλ. || Παροιμ. Ἰσαμὶ νὰ ἴσι σὺ γιολιτζῆς τσι γῶ χαν'τζῆς, θ' ἀδαμώσουμι μιὰ φουρὰ (χαν'τζῆς = ξενοδόχος δι' αὐτοὺς πὸν μᾶς ξεγελοῦν εἰς τὰ συναλλαγὰς, διότι δὲν φοβοῦνται τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἀνταπόδοσιν τῶν ἴσων, ὄντες πεπεισμένοι ὅτι οὐδέποτε πλέον θὰ ἔχη κανεὶς συναλλαγὰς μὲ αὐτούς) Ν. Πολίτ., ἐνθ' ἄν. || Ἄσμ.*

Τῆς ἀροδάφνης κούκκουτσο, τῆς πικροδάφνης φύλλο, δῶστε μου τὴν κασσέλα μου, κ' εἶμαι γιολτζῆς,

νὰ φύγω

Κρήν. **2)** Ὁ μετανάστης Πόντ. (Κάρς). **3)** Ὁ μὴ ἐπιτυγχάνων κάτι Ἄνδρ.: *Ἦρθενε πάλι ὁ Λουλούδης γιολτζῆς (ἄπρακτος).* **4)** Φίλος, γνωστός Τῆν.: *Ἐχον ἕνα γιολιτζῆ ἔς τ' χώρα.*

Ἦ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γιολιτζῆς* καὶ ὡς ἐπών. Μακεδ. (Θεσσαλον.)

γιόμα τό, Πόντ. (Ἰνέπ.)

Ἄγνωστου ἐτύμου.

Σχοινίον μὲ τὸ ὅποιον σύρουν τὰ πλοῖα εἰς τὴν παραλίαν. Συνών. *κάβος, παλαμάρι, καρὰ βόσκοινο.*

γιονᾶς ὁ, Πελοπν. (Κάμπος Λακων. Καρδαμ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yün* = μάλλινη ἐπένδυσις.

Τὸ στρῶμα τοῦ σάγματος: *Χάλασε ὁ γιονᾶς τοῦ μουλαρίου, θὰ τὸν ἀλλάξω Πελοπν. (Καρδαμ.) Συνών. στρατούρα.*

Ἦ λ. καὶ ὡς ἐπών. Ἀθῆν.

